

Popis záměru ES

Rámcový popis záměru ES

1.1. Vyhodnocení výchozích podmínek, předpokladů a možností funkčního ES

Společnost CEJIZA, s.r.o. (dále jen „**CEJIZA**“) byla založena v roce 2009 Jihomoravským krajem, který je jejím jediným společníkem. Předmětem činnosti CEJIZY je

- činnost energetického managementu pro Jihomoravský kraj a právnické osoby zřizované nebo ovládané Jihomoravským krajem;
- činnost centrálního zadavatele veřejných zakázek podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, pro Jihomoravský kraj a právnické osoby zřizované nebo ovládané Jihomoravským krajem;
- činnost zástupce zadavatele podle ustanovení § 43 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, pro Jihomoravský kraj a právnické osoby zřizované a ovládané Jihomoravským krajem.

Je potřeba zdůraznit, že CEJIZA není založena za účelem dosahování zisku, ale za účelem zajišťování úkolů a uspokojování potřeb ve veřejném zájmu.

Své služby poskytuje CEJIZA výlučně Jihomoravskému kraji a krajem zřízeným či ovládaným právnickým osobám, zejména příspěvkovým organizacím. Její rozpočet je proto z téměř 98 % financován z rozpočtu zřizovatele – Jihomoravského kraje. Zbývající cca 2 % pokrývají paušální platby příspěvkových organizací.

Naprostou většinu právnických osob zřízených nebo ovládaných Jihomoravským krajem, pro které CEJIZA vykonává činnost v oblasti energetického managementu i oblasti zadávání veřejných zakázek, tvoří krajské příspěvkové organizace (zřízené dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů). Těchto organizací je cca 240; patří mezi ně zařízení školská, zdravotnická, kulturní atd. Rozdílný charakter těchto subjektů také znamená různost v charakteru jejich odběrných míst.

V rámci výkonu energetického managementu pro Jihomoravský kraj (dále jen „**JMK**“) a krajem zřízené či ovládané právnické osoby CEJIZA též administrativně zajišťuje správu a poradenství ve vztahu **celkem 641 odběrným místům** (dále jen „**OM**“) elektřiny v objektech využívaných výše uvedenými subjekty:

Elektřina	
Kategorie	Počet odběrných míst
Vysoké napětí (VN)	48
Nízké napětí (NN), měření B	175
Nízké napětí (NN), měření C	418
Celkem	641

CEJIZA eviduje všechna OM uvedených subjektů, zpracovává přehled spotřeby pro všechna OM elektřiny v napěťové hladině nízkého a vysokého napětí od roku 2017, a to včetně přehledu nákladů za energie.

Příloha č. 2 – „**Spotřeby_2023_2022**“ – jedná se o přehledový excelový soubor, který zobrazuje:

- Spotřeby elektřiny pro OM NN s typem měření C za rok 2022 a 2023
- Spotřeby elektřiny pro OM NN s typem měření B za rok 2022 a 2023
- Spotřeby elektřiny pro OM VN za rok 2022 a 2023

Systém při zadávání veřejných zakázek na dodávky elektřiny

CEJIZA, jakožto centrální zadavatel, realizuje centralizovaného zadávacího řízení na dodávky elektřiny pro stanovené období pro JMK a právnické osoby zřizované Jihomoravským krajem dle ust. § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZVZ**“). Znamená to, že CEJIZA provádí centralizované zadávání spočívající v tom, že provádí zadávací řízení, v nichž pořizuje dodávky či služby, které následně přenechá jednomu nebo více zadavatelům za cenu nikoliv vyšší, než za kterou byly pořízeny.

Podmínky centralizovaného zadávacího řízení jsou stanoveny tak, že CEJIZA se stává jediným smluvním partnerem vysoutěženého dodavatele. CEJIZA proto též provádí veškeré úkony ve vztahu ke koncovým odběratelům (Jihomoravskému kraji a krajem zřízeným či ovládaným právnickým osobám). Při vyúčtování spotřeb CEJIZA od dodavatele obdrží faktury pro danou skupinu příslušných odběrných míst, a to dle typu napěťové hladiny a typu měření. Příslušnou část nákladů CEJIZA následně přeúčtuje (přefakturuje) jednotlivým koncovým odběratelům (tzn. Jihomoravskému kraji a krajem zřízeným či ovládaným právnickým osobám).

Data z vyúčtovacích faktur CEJIZA eviduje v SW (rok 2022) pro evidenci a vyhodnocení dat. Od začátku ledna 2024 JMK a krajem zřízené či ovládané právnické osoby zapisují 1 x měsíčně skutečně odečtená data o spotřebách. Byť se jedná o práci s nově pořízeným SW, požadované reporty již provádí cca 65 % zmíněných subjektů.

Pro úspěšné zadávání centrálních veřejných zakázek na dodávky energií CEJIZA na denní bázi mj. sleduje vývoj cen energií a dalších faktorů, které ceny energií ovlivňují viz „**Zpráva o cenách elektrické energie**“ – Příloha č. 3.

CEJIZA také zpracovává dokument „**Předpoklad nákladů**“ – Příloha č. 4 pro všechna odběrná místa s výčíslením předpokládaných finančních nákladů za dodávky energií.

CEJIZA vystupuje taktéž jako smluvní partner distributora elektřiny (provozovatele distribuční soustavy), konkrétně společnosti EG.D, a.s. Na základě takto nastaveného smluvního vztahu CEJIZA administrativně řeší např. veškeré změny na odběrných místech, včetně žádostí o připojení zdrojů. Takový postup je sice pro CEJIZU časově náročný, zároveň však poskytuje CEJIZE neustálý přehled o situaci na jednotlivých odběrných místech a zároveň od těchto odborně složitějších činností odběremeňuje Jihomoravský kraj a krajem zřízené či ovládané právnické osoby

Od poloviny roku 2023 CEJIZA zajišťuje výkon **energetického managementu (dále jen „EnMS“)** dle normy **ISO EN 50 001**, přičemž v rámci certifikace je nezbytné realizovat interní audity (dále „**IA**“) a dále externí audity akreditovanou společností. V rámci IA probíhá kontrola souladu právních požadavků, obhlídky budov, energetických zařízení, rozhovory se statutárními zástupci jednotlivých subjektů i se správci budov. Z kontrol vzniká zápis, který umožňuje mapovat progres prováděných opatření nebo upozorní na potenciál k úspoře.

K zajištění výkonu činnosti EnMS byl zřízen Tým energetického managementu (dále jen „**TEM**“), který se pravidelně schází a informuje o potřebách a plánech na energetická opatření. K řádnému výkonu činnosti EnMS Jihomoravský kraj přijal strategický dokument „**Energetická politika kraje**“ – Příloha č. 5, který definuje strategické cíle Jihomoravského kraje, kterými jsou efektivní využívání energie

v budovách, procesech i dopravě všech organizací a subjektů kraje patřících do Systému managementu hospodaření s energií, a to v souladu s požadavky ČSN ISO 50 0001.

CEJIZA též poskytuje Jihomoravskému kraji a krajem zřízeným či ovládaným právníkům osobám poradenství v oblasti energetických opatření. Jednotlivé záměry s energetickým dopadem jsou nově posuzovány a vyhodnocovány energetickým manažerem Jihomoravského kraje.

V listopadu 2023 CEJIZA zpracovala „**Plán rozvoje FVE 2024–2028**“ – Příloha č. 6.

V roce 2024 bude CEJIZA zajišťovat vypracování Zprávy o uplatňování Územní energetické koncepce Jihomoravského kraje.

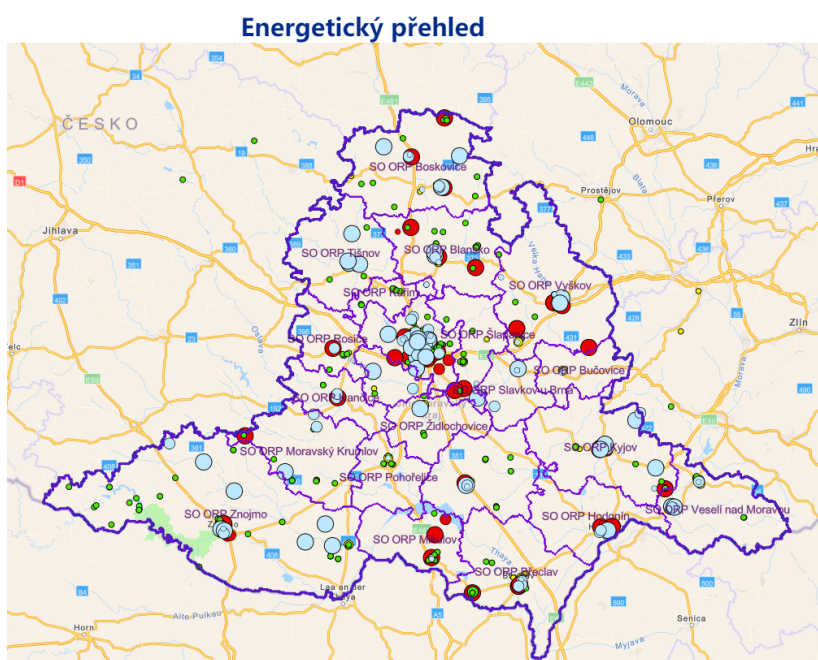
Mezi CEJIZOU, vedením Jihomoravského kraje i mezi jednotlivými odbory Krajského úřadu Jihomoravského kraje probíhá úzká a intenzivní spolupráce.

Jak vyplývá z výše uvedených skutečností, s ohledem na takto komplexní „uchopení“ problematiky energetiky CEJIZA eviduje, vyhodnocuje a analyzuje řadu informací, které se týkají spotřeby energií, nákladů na ně, technických parametrů odběrných míst i celých objektů. Pro ještě kvalitnější zpracování dat je nově využívána energetická databáze EMA+ od společnosti TESCO SW a.s.

Díky komplexně nastavenému systému vystupuje CEJIZA nejen vystupuje vůči dodavatelům elektřiny jako jeden (významný) zákazník, ale má též přehled a potřebné evidence o těchto datech:

- Spotřeby a náklady
- Zdroje
- Technické parametry odběrných míst (OM)
- Plánovaná energetická opatření
- Potenciál k úspoře na jednotlivých PO
- Cenách (dodávka + distribuce)
- Legislativní změny a povinnosti

Již je vytvořená mapa jednotlivých odběrných míst včetně spotřeb a jejich rozmístění – <https://experience.arcgis.com/experience/2f28c95316d74e9da17bb0ac78950892>

Dále je v plánu začlenění mapy zdrojů (začleněno bude 2/2024). Aktuálně je instalováno 21 fotovoltaických elektráren o instalovaném výkonu 138 kWp s akumulací 35,6 kWh.

V rámci financování z Modernizačního fondu byly již akceptovány žádosti o poskytnutí podpory pro Projekt I. (Sdružený projekt FVE JMK do 1 MWp) a Projekt II. (Sdružený projekt FVE JMK RES+ 2022 – výběr A a B) o celkovém instalovaném výkonu 1,87 MWp s akumulací 1,1 MWh.

Rozpracované jsou však i další projekty ze strany krajských příspěvkových organizací o celkovém výkonu 3,4 MWp s akumulací 1,1 MWh, přičemž tyto projekty mají zajištěnou Smlouvu o připojení výroby k distribuční soustavě s provozovatelem distribuční soustavy.

CEJIZA předpokládá, že v roce 2026 bude celkový nainstalovaný výkon přibližně 6 MWp fotovoltaických elektráren, které pokryjí svou výrobou více než 10 % celkové roční spotřeby elektrické energie společností. Do konce roku 2028 je v plánu instalovat celkem 10 MWp fotovoltaických elektráren, které svou výrobou pokryjí přibližně 20 % spotřeby elektrické energie společností.

Rozsah území Jihomoravského kraje s velkým počtem odběrných míst (více jak 600 OM) vykazuje velký potenciál s postupným rozvojem lokálních skupin sdílení.

Díky komplexně nastavenému systému s potřebnou rozsáhlou evidencí, znalostí odběrných míst Jihomoravského kraje a krajem zřízených či ovládaných právnických osob, jakož i s ohledem na úzkou spolupráci s Jihomoravským krajem, je dalším společným a přirozeným zájmem pokračovat v provádění postupných kroků vedoucích k dekarbonizaci, úspoře a rozvoji zdrojů. Tedy následovat trend v podobě budování nové energetiky a zároveň naplňování podstaty účelu komunitní energetiky s podporou decentralizace a demokratizace energetiky, zvyšování zapojení obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a realizace opatření proti energetické chudobě.

CEJIZA je z výše uvedených výchozích podmínek, které popisují orientaci v nastaveném systému, vhodným subjektem, který splňuje oprávnění předkladatele žádosti pro naplňování cílů stanovených výzvou a zároveň má nastavený a připravený systém pro založení funkčního ES.

Na základě „**usnesení č. 8752/24/R121**“ (příloha č. 7) ze dne 24. 1. 2024 je CEJIZA pověřena Radou Jihomoravského kraje k podání žádosti o poskytnutí podpory.

CEJIZA bude zároveň vhodným partnerem ve spolupráci s dalšími odborníky při zpracování ekonomických, právních a dalších nezbytných podkladových materiálů potřebných pro vznik a efektivní fungování ES a při dalších aktivitách, které vytyčený cíl podpoří.

Domníváme se, že právě díky již nastavenému komplexnímu systému je zde velký potenciál pro vytvoření funkčního pilotního ES.

1.2. Popis cílů a účelu ES

CEJIZA při zpracování Žádosti vychází z předpokladu, že zakládajícími subjekty ES bude primárně Jihomoravský kraj, společnost CEJIZA a další fyzické i právnické osoby, které již projevíly zájem o členství v ES. Aby byl naplněn smysl komunitní energetiky, následným cílem je dosáhnout takového stavu, kdy se členy ES ve větším množství stanou i zástupci dalších typů subjektů (např. podnikatelského sektoru, občanského sektoru). Podle podmínek Výzvy mohou být členy ES uvedené typy subjektů:

- veřejný sektor
- podnikatelský sektor (pouze fyzické osoby podnikající, malé, střední a velké podniky)
- sektor domácností (zejména vlastníci nebo nájemníci bytových jednotek, rodinných domů, bytových domů, bytová družstva, SVJ)
- občanský sektor (zejména spolky, církve, nadace)

V rámci realizace pilotního projektu je předpokládáno, že členové dalších subjektů (tzn. vyjma členů z řad veřejného sektoru), budou do projektu nejprve zapojeni v jednotkách. Projekt však bude koncipován robustně, aby na základě pilotního odzkoušení mohl být rozšiřován a umožnil vstup do ES a rozšiřování i novým členům ze všech uvedených typů subjektů a byly tak dodrženy podmínky pro posilování energetické soběstačnosti a energetické bezpečnosti Jihomoravského kraje s udržitelným rozvojem obnovitelných zdrojů. Podrobnosti o zakládajících subjektech jsou uvedeny v bodě 2. 4. tohoto materiálu.

Členové ES pak budou moci vyrábět energii z OZE a navzájem ji sdílet. Cílem a zároveň i přínosem ES bude maximální využitím potenciálu komunitní a komunální energetiky k maximální optimalizaci výroby a spotřeby energií, snižování energetické chudoby, zvyšování energetické nezávislosti a bezpečnosti, dekarbonizace a rozvoj inovací, jakož i osvěta společnosti. ES bude zaštiťovat a rozvíjet uvedené cíle. Jednotliví členové ES by měli nejen dosahovat finančních úspor při sdílení energií, ale zároveň být součástí silného celku, který jim zajistí energetickou bezpečnost. Zároveň by však měli být zapojeni do celospolečenského řešení problematiky energetiky a být tak „průkopníky“ v této oblasti.

Je nevyhnutelné podniknout kroky směřující k transformaci energetiky a postupně rozvíjet obnovitelné zdroje energie s ohledem na očekávaný nárůst spotřeby způsobený přechodem od zemního plynu k elektřině, zejména při změně způsobu vytápění a ohřevu teplé vody, a také s příchodem elektromobility. Je nezbytné pracovat s tímto rozvojem zdrojů uvědoměle a současně se zaměřit na instalaci nových technologií, zpracování, vyhodnocování a řízení dat s cílem dosáhnout úspor a pozitivního dopadu na celém území Jihomoravského kraje.

Navzdory nejistotám v současné legislativě je vhodné využít potenciálu a zahájit založení ES co nejdříve a stát se aktivními účastníky v této inovativní a perspektivní oblasti. Vznik nových ES je klíčovým prvkem pro rozvoj komunitní energetiky v České republice a tento rozvoj je třeba aktivně podporovat.

Jihomoravský kraj disponuje množstvím objektů s různými charakterystikami odběru energie. V rámci přípravy ES budou identifikována vhodná oblastní rozvojová místa. Zároveň v rámci přípravy bude probíhat energetický pasport jednotlivých odběrných míst s identifikací zařízení instalovaných na jednotlivých budovách, OM.

Jihomoravský kraj prostřednictvím CEJIZY reprezentuje již nastavený systém nákupů, energetických a dalších dat. CEJIZA je tedy vhodným kandidátem pro založení ES díky své detailní znalosti procesů, technickým datům, potřebným evidencím, a díky orientaci v dané problematice a legislativě.

Cílem ES je vytvořit robustní a důvěryhodný systém s jednoduchými interními procesy, který maximalizuje potenciál. Členové ES budou moci vyrábět energii z obnovitelných zdrojů a sdílet ji mezi sebou. ES bude maximalizovat skýtané možnosti komunitní a komunální energetiky pro optimalizaci výroby a spotřeby energie, snižování energetické chudoby, zvyšování energetické nezávislosti a bezpečnosti, dekarbonizaci, rozvoj inovací a osvětu společnosti. ES bude stát za uvedenými cíli a členové ES nejen dosáhnou finančních úspor při sdílení energie, ale také budou součástí silného celku, který jim zajistí energetickou bezpečnost a informovanost. Zároveň se aktivně zapojí do celospolečenského řešení problematiky energetiky a budou tak „průkopníky“ v této oblasti.

Naplňováním cílů je účelem nastaveného systému i výpomoc provozovatelů DS v podobě uvolňování sítě, neboť volná kapacita sítě pro rezervaci výkonu se postupně snižuje. Díky velkým bateriovým úložištím budeme vypomáhat s balancováním sítě ve chvíli potřeby. A dále se staneme aktivním zákazníkem s poskytováním flexibility a regulačních služeb.

Všeobecné cíle a přínosy:

Dekarbonizace a úspora energie:

- Snížení uhlíkové stopy a optimalizace spotřeby energie prostřednictvím efektivního využívání zdrojů a technologií
- Implementace opatření na podporu energetické účinnosti a snižování nákladů na energie

Ekonomický přínos:

- Podpora místní ekonomiky prostřednictvím investic do obnovitelných zdrojů energie a vytváření pracovních příležitostí v oblasti energetiky
- Snížení nákladů na energie díky vlastní výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů a efektivnějšímu využívání energie

Rozvoj obnovitelných zdrojů energie:

- Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie (FVE) a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu
- Podpora a výstavba nových zdrojů
- Rozvoj elektromobility
- Akceptace větrných elektráren a ekonomický přínos pro obce a municipality.

Podpora decentralizace a demokratizace energetiky:

- Zapojení lokálních komunit do procesů tvorby a řízení energetických zdrojů
- Posílení participace a autonomie ve využívání energetických zdrojů
- Možnost se investičně podílet na budování zdrojů OZE (VTE, FVE)

Zlepšení správy a poradenství:

- Poskytování efektivního a cíleného poradenství v oblasti energetických opatření pro členy ES

Evidence, analýza a řízení dat:

- Sběr, analýza a vyhodnocování dat o spotřebě, nákladech a technických parametrech odběrných míst a plánovaných energetických opatřeních
- Využití dat pro strategické rozhodování a plánování budoucích aktivit
- Zavedení efektivního a transparentního řízení energetických zdrojů a spotřeby v rámci společenství

Samostatnost, bezpečnost a nezávislost:

- Zajištění energetické samostatnosti a nezávislosti společenství na vnějších dodavatelích energie a změnách na trhu

Snížit pravděpodobnost nekalého jednání obchodníků:

- Eliminace potřeby prostředníků v energetickém obchodu a přímá kontrola nad vlastní energetickou infrastrukturou

Soulad s legislativními změnami:

- Sledování a implementace nových legislativních požadavků v oblasti energetiky

Spolupráce a partnerství:

- Budování úzké spolupráce s Jihomoravským krajem, příspěvkovými organizacemi a dalšími odborníky v oblasti energetiky
- Spolupráce se zástupci různých typů subjektu
- Rozšiřování povědomí této oblasti
- Zajištění efektivního fungování energetického společenství prostřednictvím partnerství a koordinace s relevantními subjekty
- Spolupráce s regiony
- Participace a spolupráce s provozovatelem DS
- Spolupráce se zákonodárci

Přechod spotřeb:

- Podpora přechodu k moderním a udržitelným energetickým technologiím a infrastruktuře

Adaptace a transformace na novou energetiku:

- Adaptace na nové trendy v energetice a aktivní účast na transformaci energetického systému směrem k udržitelným a inovativním řešením
- Stát se aktivním zákazníkem

Dlouhodobým cílem ES bude pokrytí více než 60 % spotřeby elektřiny z vlastních výroben.

Jedním z **hlavních cílů** je implementace **obousměrného systému řízení** a regulace, což umožní **dynamické reagování na změny v produkci a spotřebě energie**. Cílem bude využít moderní ovládací prvky a automatizované regulátory pro sledování a optimalizaci výroby a spotřeby. Pro efektivní fungování systému vytvoříme centrální řídicí systém propojený s jednotlivými výrobkami, bateriovými úložišti, topnými tělesy a případně i dalšími prvky, které budou zapojeny do řízené spotřeby energie a následně budou součástí agregované flexibility a staneme se tak aktivním zákazníkem.

Díky implementaci systému řízení a regulace budou dále lépe a ekonomicky realizovány nákupy na denním trhu.

Naplnění postupných cílů povede k účelnému řízení energetických toků a větší kapacitě distribuční sítě bez nutnosti investice do „drátů“.

V rámci ES bude prováděna osvěta v nových trendech energetiky.

Cílem pilotního energetického společenství je být vzorem pro další komunity, samosprávy a podniky, poskytovat zkušenosti a inspiraci v oblasti energetické efektivity a obnovitelných zdrojů.

1.3. Harmonogram přípravy a založení ES

2-10/2024	Právní analýzy
2-10/2024	Technická analýza
2-10/2024	Ekonomická analýzy vč. daňového poradenství
7/2024	Analýza nových právních předpisů
7-10/2024	Provedení průzkumu potřeb a očekávání potenciálních členů společenství
7-10/2024	Vyhodnocení a nastavení struktury a procesů v rámci ES

7-11/2024	Příprava metodických dokumentů a pravidel včetně stanov (zajištění podrobné dokumentace obsahující statuty a pravidla ES pro jasnou definici práv a povinností jednotlivých členů).
2024	Definice centralizované platformy pro založení a administrativní řízení ES – nástroj
2024	Proškolení a činnost koordinátora
2024	Založení právního subjektu
2024–2025	Poskytnutí jednoduchého procesu registrace pro potenciální členy ES, umožňující snadné připojení nových účastníků.
2024–2025	Proškolení a činnost koordinátora
2024–2025	Osvěta a vzdělávání (pronájem prostor, propagační materiály, účast energ. expertů)
2024–2025	Definice potřeb pro SW - řízení
2024–2025	Pasportizace budov (přes 1000 budov)
2024–2025	Implementace administrativního nástroje pro správu členství, evidenci smluv, dokumentů a pro sledování finančních transakcí v rámci ES
1-3/2025	Vznik ES
4-5/2025	Ohlášení na ERÚ + udělení licence EDC
2025	Implementace centralizované online platformy, sloužící jako centrální místo pro správu ES.
2025	Zavedení externí služby pro zúčtování, zajišťující transparentní a efektivní sdílení energetických toků mezi členy
2025–2026	ES Nákup SW pro řízení energetické bilance skupiny sdílení
Od 2026	Zlepšování – zřízení systému pro podporu členů v případě technických nebo administrativních otázek

1.4. Návrh způsobu fungování ES a způsobu technického provozu a řízení

Účelem je být progresivním subjektem a jednoznačným cílem je zřízení jednoduchého a přehledného systému s uživatelsky přívětivým rozhraní pro členy ES ke sledování jejich spotřeby a produkce energie.

Systém sběru dat bude založen na moderních IoT (Internet of Things = internet věcí) technologiích. V první fázi pilotního projektu energetického společenství bude využíváno dat z průběhového měření a poskytovaných dat z portálu distributora. Data budou shromažďována, analyzována a ukládána v reálném čase s využitím cloudových technologií se serverem umístěným v Evropě pro zajištění dostupnosti a bezpečnosti. Bude kladen důraz na zajištění transparentnosti ohledně způsobu shromažďování a zpracování dat pro členy ES.

CEIJA zpracovala podkladový materiál pro zpracování Technické studie proveditelnosti s názvem „**Podklad k technické studii proveditelnosti**“ – Příloha č. 8, která popisuje stávající stav, stav rozpracovaných projektů a stav budoucí plánovaný. Zaobírá se akumulací a budoucím systémem řízení, regulace a komunikace. Identifikuje slabé a silné stránky.

Také byl v rámci žádosti zpracován podkladový dokument s názvem „**Podklad k ekonomické studii proveditelnosti**“ – Příloha č. 9. Studie se zabývá nejen budoucím potenciálem rozvoje zdrojů, výrobou, vhodným ekonomickým modelem, stávající strukturou cenové politiky distribučních poplatků, ale i platbami za provoz a služby energetického společenství včetně různého modelu sdílení a s tím spojených metod pro sdílení.

Základní parametry ES:

- Robustní
- Důvěryhodný
- Bezpečné, rovné, jednoduché a srozumitelné prostředí
- Technologicky moderní
- Zainteresování jednotlivců, přiblížení energetiky lidem
- Administrativně jednoduché
- Jasná pravidla

1.5. Návrh vhodných způsobu rozvoje ES a identifikace případných cílových skupin pro další rozšiřování

Plánujeme ES s pomocí vhodného SW rozvíjet v řízení výroby a spotřeby s cílem optimalizovat distribuci elektřiny v rámci společenství. ES by mělo být v roli Aktivního zákazníka.

V plánu je vytvoření i nabíjecí infrastruktury pro podporu elektromobility.

Dálkové ovládání a implementace prediktivního řízení nám umožní optimalizovat provoz a dosáhnout maximální energetické efektivity. Budeme využívat baterie elektrických vozidel nejen k podpoře ekologické mobility, ale také ke stabilizaci energetické sítě.

Instalace AC nabíjecích stanic pro elektromobily:

- Instalace AC nabíjecích stanic o maximálním výkonu 22 kW u krajských budov.
- Využití aktuálně dostupného příkonu v odběrném místě pro zvýšení efektivity využití rezervovaného příkonu i distribuční sítě.

Aktivní zákazník:

- Dodávka flexibility a regulačních služeb

Zvýšení povědomí a edukace veřejnosti:

- Informování o výhodách elektromobility a ekologických energetických řešeních.
- Edukace veřejnosti o významu a možnostech udržitelné mobility a energetiky.

2. Dodatečné informace k hodnocení záměru dle Výzvy na podporu ES

2.1. Přehled strategických nebo politických dokumentů

Příloha č. 5 – Politika kraje

- vznik dokumentu v roce 2020

Příloha č. 6 – Plán rozvoje FVE 2024–2028

- vznik dokumentu 11/2023

Příloha č. 8 – Technická studie proveditelnosti

- vznik dokumentu 1/2024

Příloha č. 9 – Ekonomika ES

- vznik dokumentu 1/2024

2.2. Kategorie

CEJIZA vychází z předpokladu, že zakládajícími subjekty ES bude Jihomoravský kraj, CEJIZA a další fyzické i právnické osoby, které již projevily svůj zájem o členství v ES. Aby byl naplněn smysl komunitní energetiky, následným cílem je dosáhnout takového stavu, kdy se členy ES stanou další zástupci z řad typů subjektů (např. podnikatelského sektoru, občanského sektoru). Dle podmínek Výzvy zařadíme účastníky subjektů:

- veřejný sektor
- podnikatelský sektor (pouze fyzické osoby podnikající, malé, střední a velké podniky)
- sektor domácností (zejména vlastníci nebo nájemníci bytových jednotek, rodinných domů, bytových domů, bytová družstva, SVJ)
- občanský sektor (zejména spolky, církve, nadace)

V rámci realizace pilotního projektu ES je předpokládáno, že členové dalších subjektů (tzn. vyjma členů z řad veřejného sektoru), budou do projektu nejprve zapojeni pouze v jednotkách, nicméně kombinace různých sektorů bude dodržena. Projekt však bude koncipován robustně, aby v budoucnu mohl být rozšiřován a umožňoval po ověření funkčnosti, vstup do ES i dalším členům z řad subjektů a byly tak vytvořeny podmínky pro posilování energetické soběstačnosti a bezpečnosti Jihomoravského kraje s udržitelným rozvojem obnovitelných zdrojů.

Do pilotního projektu (vyjma veřejného sektoru) se z řad subjektů přihlásili dále např.:

Neziskový sektor:

- Junák – český skaut, Kaprálov mlýn, z.s., IČO: 22707816

Podnikatelský sektor:

- JIC, zájmové sdružení právnických osob, 711804708
- Sonnentor s.r.o., IČO: 46342958
- Intemac Solution, s.r.o., IČO: 02277387
- FabLab Brno s.r.o., IČO: 17134200

Ostatní budoucí členové budou uvedeni v rámci povinného dokumentu „**Základní identifikace záměru**“ - *Příloha č. 11*. Na základě velmi krátké a předběžné rešerše se potvrdil zájem o pilotní projekt, a tedy o členství v ES, a to napříč subjekty.

Projekt je koncipován pro maximální kategorii projektů 3+.

Kategorie	Popis
3+	ES kombinace různých subjektů – ES působící na větším území (ES, kde jsou členové různým typem subjektů, a zároveň, kde dané ES působí na území minimálně 3 sousedících obcí s rozšířitelnou působností)

2.3. Celková požadovaná výše podpory

Kromě analýz (právní, ekonomická, daňová, technická) bude realizována propagace a osvěta podporující vznik a rozkvět ES.

Nezbytným krokem kromě jmenovaných analýz a dalších nezbytných úkonů, je realizace energetické pasportizace v rámci OM, vztahuje se pro cca 1000 budov. V rámci Pasportizace budou identifikovány spotřebiče, jejich kategorie a příkony.

Právní analýzy	
Technická analýza	
Ekonomické analýzy	
Daňové analýzy	
Energetická pasportizace budov	
Proškolení a činnost koordinátora	
Propagační činnost a materiály	
Semináře na podporu rozvoje projektů ES	
Analýza pro výběr vhodných nástrojů	
Analýza výběru vhodného SW	
Celkem - náklady	3 112 000 Kč
Požadovaná výše dotace	2 800 000 Kč

2.4. Stručný popis plánovaného smluvního vztahu budoucích členů ES

I. Obecná právní východiska

Zákon č. 258/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) v platném znění (dále jen „**energetický zákon**“) umožňuje od 1. ledna 2024 zakládat energetická společenství a společenství pro obnovitelné zdroje (dále souhrnně jen „**společenství**“). Společnými rysy obou typů společenství jsou dle § 20b energetického zákona tyto:

- Jejich vnitřní poměry jsou co do obsahu a účelu v podstatných rysech obdobné vnitřním poměrům spolku nebo družstva;
- Jejich účelem je poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, na kterém provozuje svou činnost (hlavním účelem tedy není tvorba zisku);

- Členství v nich lze kdykoliv a bezplatně ukončit jednostranným právním jednáním;
- Jsou registrovány v registru společenství vedeném Energetickým regulačním úřadem.

Oba typy společenství se liší v omezení hlasovacích práv či přímo v možnosti účasti pro některé formy členů, v územní působnosti a v možnostech výroby jiných forem energie, než je energie elektrická. Žadatel tedy pro svůj záměr upřednostňuje založení **energetického společenství**, a to z těchto důvodů:

- Členy budoucího společenství by měly být fyzické i právnické osoby působící na území celého Jihomoravského kraje, zatímco společenství pro obnovitelné zdroje umožňuje vykonávat hlasovací práva jen členům s bydlištěm či sídlem na souvislém území správních obvodů max. tří obcí s rozšířenou působností (viz § 20b, odst. 3, písm. d) energetického zákona);
- Společenství pro obnovitelné zdroje smí mimo výše vymezené území vyrábět max. jednu třetinu celkového instalovaného výkonu svých výroben elektřiny (viz § 20i, odst. 3 energetického zákona), což by pro plánované společenství mohlo představovat významnou komplikaci při budování nových zdrojů;
- Členy společenství pro obnovitelné zdroje mohou být fyzické osoby, malé nebo střední podniky, územní samosprávné celky nebo dobrovolné svazky obcí nebo jiné příspěvkové organizace územních samosprávných celků, zatímco žadatel počítá se zapojením i velkých podniků.

Pokud se v budoucnu ukáže, že by v některých lokalitách Jihomoravského kraje dávalo větší smysl sdílení elektřiny v rámci lokálního společenství pro obnovitelné zdroje včetně zapojení příspěvkových organizací Jihomoravského kraje, žadatel využije svých zkušeností se zakládáním energetického společenství a poskytne případným zájemcům metodickou pomoc. Nicméně pro současné potřeby žadatele a dalších zúčastněných subjektů je forma energetického společenství vyhovující.

Novelizace energetického zákona provedená zákonem č. 469/2023 Sb. (dále jen „**LEX OZE II**“) transponuje do českého právního řádu Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou. Tato směrnice mj. zdůrazňuje povinnost umožnit jednoduché a bezplatné ukončení členství. Z toho důvodu český zákonodárce vybral z našeho právního řádu institut spolku a družstva jako doporučené způsoby pro úpravu vnitřních poměrů ve společenstvích.

Žadatel při plánování založení společenství porovnal právní úpravu spolku v § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník v platném znění (dále jen „**OZ**“) a právní úpravu družstva v § 552 a násl. zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) v platném znění (dále jen „**ZOK**“).

Po důkladném zvážení právních, organizačních i finančních aspektů došel k názoru, že budoucí společenství by mělo mít vnitřní poměry odpovídající družstvu. Zatímco spolek představuje méně formální formu spolupráce, úprava družstva se již blíží obchodní společnosti. Jeho vnitřní poměry jsou v obecně závazných právních předpisech přesněji upraveny, což by mělo usnadnit rozhodovací procesy v budoucím společenství s velkým množstvím členů, jejichž zájmy se mohou v průběhu času různit.

II. Postup při založení společenství

Cílem žadatele je v budoucnu vytvořit společenství s významným počtem členů, kdy členská základna bude odpovídat rozsahu a významu Jihomoravského kraje. Cílem budoucího společenství je vytvořit úspěšnou platformu pro sdílení elektrické energie, ze které budou profitovat občané Jihomoravského kraje, právnické osoby ze ziskového i neziskového sektoru a v neposlední řadě organizace Jihomoravským krajem zřízené a ovládané.

Jihomoravský kraj je zřizovatelem cca 240 příspěvkových organizací, několika obchodních společností i spolku. Žadatel předpokládá, že řada z uvedených osob bude do společenství začleněna. Vzhledem

k legislativním omezením (viz vysvětlení níže) však předpokládanými zakládajícími členy budoucího společenství budou tyto právnické a fyzické osoby:

- 1) Jihomoravský kraj, IČO 70888337
- 2) CEJIZA, s.r.o., IČO 28353242
- 3) Intemac Solutions, s.r.o., IČO 02277387
- 4) Zámečnictví Krč s.r.o., IČO 28262671
- 5) Sonnentor s.r.o., IČO 46342958
- 6) Junák - český skaut, Kapráluv mlýn, z.s., IČO 22707816
- 7) Ing. Aleš Krč a Ing. Petra Krčová (bytový dům ve SJM)

Společnosti Intemac Solutions, s.r.o. a Zámečnictví Krč s.r.o. jsou klasickými obchodními společnostmi založenými za účelem dosahování zisku, dle doporučení Evropské komise č. 2003/361/ES se jedná o tzv. malé podniky, které mohou ve společenství vykonávat hlasovací práva.

Společnost Sonnentor s.r.o. je významným jihomoravským producentem bylinných čajů a koření, která svými odběrovými profily vhodně doplní funkci sdílení elektrické energie vyrobené jinými členy společenství. Dle Doporučení Evropské komise č. 2003/361/ES se jedná o tzv. velký podnik, který nebude moci dle § 20b, odst. 2, písm. c) ve společenství vykonávat hlasovací práva. Přesto má o účast v budoucím společenství zájem, mimo jiné proto, že budování komunitní energetiky je v souladu s dlouhodobě zastávanými zásadami společenské odpovědnosti společnosti Sonnentor s.r.o.

Junák – český skaut, Kapráluv mlýn, z.s. je tradičním spolkem působícím na území Jihomoravského kraje. Na budovách ve svém vlastnictví plánuje rozvoj FVE, zapojení do energetického společenství je navíc v souladu s předmětem činnosti spolku, kterým je mj. činnost při ochraně přírody a krajiny; účast na životě občanské společnosti a rozvoji demokratické angažovanosti, jak vyplývá z čl. 5 stanov spolku. Pobočný spolek se zapojí do budoucího energetického společenství se souhlasem své mateřské organizace, kterou je Junák – český skaut, z.s., IČO 00409430.

Jedním z cílů budoucího energetického společenství je zapojení občanů Jihomoravského kraje do komunitní energetiky. První potvrzení zájemci, manželé Krčovi, budou již mezi zakládajícími členy.

Žadatel nevylučuje rozšíření počtu zakládajících členů společenství o další fyzické či právnické osoby, nicméně výše uvedené subjekty již přislíbily své zapojení do procesu vzniku společenství a jejich počet je pro založení společenství dostačující.

III. Rozšíření členské základny společenství

Po založení a registraci společenství vstoupí do společenství řada dalších členů tak, aby mohlo společenství plnit svoji funkci. Výrobní i spotřební páteř budoucího společenství budou tvořit příspěvkové organizace zřizované Jihomoravským krajem, zakládajícími členy nicméně být nemohou z důvodů, které budou popsány dále.

Fungování příspěvkových organizací, zřízených územními samosprávnými celky, upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Dle § 37a tohoto zákona příspěvkové organizace nemohou

- a) zřizovat nebo zakládat právnické osoby;
- b) mít majetkovou účast v právnické osobě zřízené za účelem podnikání.

Tato ustanovení představují při zakládání společenství jistou komplikaci, ovšem nikoliv neřešitelnou. Příspěvkové organizace rozhodně nemohou být zakládajícími členy společenství, nicméně mohou po

jeho založení do společenství vstoupit. Zakládajícími členy budoucího společenství tedy budou právnické osoby s jinou formou.

Z textace § 37a zákona 250/2000 Sb. lze dále dovodit, že příspěvková organizace může být účastna v právnické osobě, která nebude založena za účelem podnikání, tedy i v energetickém společenství nebo ve společenství pro obnovitelné zdroje. Dle § 20b energetického zákona je účelem společenství poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, na kterém provozuje svou činnost, nejedná se tedy o právnickou osobu zřizovanou za účelem zisku.

Nutnou podmínkou pro účast příspěvkových organizací je souhlas jejich zřizovatele, nejlépe formou úpravy zřizovací listiny. V této souvislosti lze odkázat na ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., dle kterého musí zřizovací listina obsahovat:

„f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,“

Možnost účasti příspěvkové organizace ve společenství není v rozporu ani s obecným vymezením příspěvkové organizace, neboť ta je zřizována pro výkon činností zřizovatele v samostatné působnosti, přičemž její činnost je zpravidla nezisková.

Žadatel si je vědom rizik, která mohou být s účastí příspěvkové organizace v konkrétním společenství spojena a která bude muset zřizovatel zvážit před povolením účasti příspěvkové organizace v daném společenství. V první řadě se jedná o případné majetkové povinnosti, které budou z účasti příspěvkové organizace ve společenství vyplývat. Stejně tak bude muset zřizovatel vždy pečlivě uvážit, jestli účast ve společenství nebude narušovat plnění hlavní činnosti příspěvkové organizace. Žadatel zohlední tato rizika při přípravě založení společenství, především při tvorbě stanov.

Žadatel předpokládá, že dalšími (nezakládajícími) členy společenství nebudou pouze krajské příspěvkové organizace, ale že společenství bude po svém založení otevřené i dalším subjektům, které projeví zájem podílet se na jeho činnosti a které budou splňovat zákonné podmínky pro členství v energetickém společenství. Statutární orgán budoucího společenství nebude při schvalování nových členů uplatňovat žádná diskriminační kritéria, bude především posuzovat přínos uchazečů o členství k naplňování cílů společenství.

Všichni předem známí budoucí členové z řad podniků, neziskových organizací, fyzických osob podnikajících i nepodnikajících spolu uzavřou memorandum / dohodu o budoucí spolupráci. Svoji vůli vstoupit do společenství definitivně stvrdí poté, co budou známy stanovy společenství, a především vnitřní předpisy upravující způsob sdílení elektrické energie.

Vyhotovení stanov i způsobu sdílení bude předmětem další činnosti žadatele. S ohledem na skutečnost, že energetická společenství a komunitní energetika obecně jsou v českém prostředí naprostou novinkou, je žádoucí věnovat přípravě těchto klíčových dokumentů náležitou péči za využití odborného poradenství. To je i jedním z důvodů, proč žadatel předkládá tuto žádost o podporu.